

«ԳԵՈՄԵԽԱՆԻԿԱՅԻ ՊՐՈԲԼԵՄՆԵՐ»

ԱՇԽԱՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐՈՒՄ ՀՈՂԱՄՍԵՐ ՆԵՐԿԱՅԱՑՆԵԼՈՒ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԿԱՆՈՆՆԵՐ

«Գեոմեխանիկայի պրոբլեմներ» աշխատություններում հրատարակվում են հայերեն, ռուսերեն կամ անգլերեն լեզուներով գեոմեխանիկայի, գրոմաների ու ժալալին ապարների մեխանիկայի և ինժեներական երկրաբանության հարցերին նվիրված բնագրի հոդվածներ, ինչպես նաև արդեն հրատարակված օտարերկրյա հոդվածների հայերեն կամ ռուսերեն թարգմանությունները:

Հոդվածի լրիվ տեքստը հրատարակվում է նշված երեք լեզուներից մեկով, իսկ ռեֆերատները և նկարները բացառություններ են մյուս երկու լեզուներով: Բացի դրանից հեղինակները կարող են ներկայացնել իրենց հոդվածների հակիրճ շարադրությունները մնացած երկու լեզուներով: Շարադրությունը չպետք է գերազանցի հիմնական լեզվով գրված հոդվածի ծավալի 30%-ից: Հոնորարի փոխարեն հեղինակները ստանում են իրենց հոդվածից 50 օրինակ առանձնատիպ:

Հոդվածները պետք է ներկայացնել երկու օրինակից, մեքենագրված թղթի մեկ երեսի վրա երկու ընդմիջումով, հիմնական լեզվով, 6, 9, 12 կամ 15 մեքենագրական էջի սահմանում: Գծագրերի և հատկապես լուսանկարների քանակը պետք է հասցվի նվազագույնին, որը բավարար է տեքստի լուսարանման համար: Դռնավոր քարտեզներ և պրոֆիլներ տրվում են միայն բացարձակ անհրաժեշտության դեպքում:

Հոդվածների հեղինակները հիմնական տեքստը հայերեն լեզվով ներկայացնելիս պետք է հետևեն հետևյալ կանոններին.

Տեքստը հայերեն լեզվով պետք է պարունակի՝

1. Հոդվածի անվանումը՝ հստակ և կարճ. գերազանցի է, որ այն չպարունակի ավելի քան տասը բառ:

2. Հեղինակի անունը, ազգանունը, դիտական աստիճանը և կոչումը. գրադրեցած պաշտոնը, աշխատանքի վայրը և քաղաքը նշվում են տողատակում:

3. Հոդվածի ռեֆերատը պետք է լինի կարճ, բայց շարադրի հոդվածի էությունը: Ցանկալի են տեղեկացնող (բայց ոչ մատնանշող) ռեֆերատները:

4. Հոդվածի հիմնական տեքստը:

Ռուսերեն և անգլերեն լեզուներով տեքստերը պետք է պարունակեն՝

1. Հոդվածի հայերեն անվանման ճշգրիտ թարգմանությունը:

2. Հեղինակի անվան ու հայրանվան սկզբնատառերը և ազգանունը (ռուսերեն տեքստում), և լրիվ անունը ու ազգանունը (անգլերեն տեքստում) այն առաջադրվածումով (տրանսկրիպցիայով), որը ընդունել է հեղինակը, նրա դիտական աստիճանը և կոչումը: Տողատակում՝ գրադրեցած պաշտոնը և հիմնարկի պաշտոնական անվանումը՝ ռուսերեն և անգլերեն լեզուներով:

3. Հայերեն ռեֆերատի ճշգրիտ թարգմանությունը ռուսերեն և անգլերեն լեզուներով:

4. Հոդվածի հակիրճ շարադրության տեքստը ռուսերեն և անգլերեն լեզուներով (բառ հեղինակի ցանկության):

Հոդվածները պետք է գրվեն հստակ, շարադրումը՝ երրորդ դեմքով:

Հոդվածների կառուցվածքը պետք է լինի՝

1) զլխավոր ենթադրույթներ (զլխատառերով տողի մեջտեղը),

2) ենթադրույթներ (սովորական տառերով շեղատառ առանց նահանջի, տեքստը հետևում է նոր տողից՝ նահանջով) և

3) ստորադրածումներ (սովորական տառերով շեղատառ նահանջելով հինգ նշան, տեքստը անմիջապես հետևում է):

Հատվածները չպետք է կրեն համարակալում:

Հեղինակները պետք է հետևեն գրոմաների մեխանիկայի և ժալալին ապարների մեխանիկայի միջազգային սիմբոլներին: Դրանք հրատարակված են «Գեոմեխանիկայի պրոբլեմներ» երևան 1967, № 1, էջ 52—64 և 1971, № 5, էջ 92—99 (տես նաև ռուսերեն և անգլերեն տեքստերը):

Սկսած 1974 թ. «Գեոմեխանիկայի պրոբլեմներ» ժողովածուներում գործածվում է միայն Միավորների միջազգային սիստեմը (ՄԻ):

Գծագրերը պետք է տան նվազագույն մանրամասնություններ, որոնք անհրաժեշտ են տեքստի հստակ հասկացման համար: Ոչ էական չափերը պետք է վերացվեն: Գծագրերը պետք է լինեն պարզ գծադրված մեկ օրինակով, սուշով, մոմաթղթի կամ լավ որակի սպիտակ թղթի վրա: Գծագրերի վերաբերյալ ժամանակ չափերը կփոքրանան չգծրադրվելով 20 սմ երկարություն և 12 սմ լայնությունը. այդ իսկ պատճառով գծագրի վրա տեսնելի: Սիմբոլները գծագրերի վրա պետք է ունենան այնպիսի չափեր, որ տպագրության համար փոքրացնելուց հետո մնան հեշտ ընթերցանելի: Քարտեզները պետք է ունենան գծային (ոչ թվային) մասշտաբ:

Քանի որ նկարների բացատրությունները տրվում են երեք լեզուներով, զմայրերը չպետք է տեսնան տեքստեր կամ բառեր: Գծազրկերը պետք է պարունակեն միայն լեզվին և տառային սիմբոլներ, որոնք պետք է պարզաբանվեն նկարների տակ զրկող բացատրազրկում: Բացի հիմնական գծազրկից, պահանջվում են երկու պատճեններ:

Լուսանկարները պետք է լինեն սև-սպիտակ և կոնտրաստ. զրանք ներկայացվում են երկու օրինակով լավ տպված, փայլուն թղթի վրա:

Յուր նկարները պետք է հաջորդաբար համարակալել առանց տարրերի: Գծազրկերը և լուսանկարները, մանկի նկար պետք է ունենա համապատասխան առարում տեքստում: Համարակալման հաջորդականությունը պետք է համապատասխանի այն կարգին, որով տվյալ մարակալման հաջորդականությունը պետք է տրվեն առանձին թղթի վրա:

Նկարը նվազում է տեքստում: Նկարների բացատրությունները պետք է տրվեն փակագծերում, նշելով հղինակի ազդանունը: Տեքստում բոլոր առարումները պետք է տրվեն փակագծերում, նշելով հղինակի ազդանունը և հղվածի հրատարակման տարեթիվը, օրինակ (Մաղաբյան, 1966): Գրականության ցուցակը (համարակալված) պետք է կազմվի հղինակների ազդանունների այբբենական կարգով: Առարումները պետք է տրվեն այն լեզվով, որով հրատարակված է հղվածը, օգտագործելով համապատասխան այբուբենը, սկզբում հայկական տառերով, հետո ռուսական և ի վերջ լատինական: Նրան հրատարակված է օտարերկրյա հղվածի թարգմանությունը հայերեն և ռուսերեն լեզուներով, ապա հղվածի հայերեն տեքստում պետք է առարել հայերեն թարգմանությունը, ռուսերեն ամփոփման մեջ ռուսերեն թարգմանությունը, իսկ անգլերեն ամփոփման մեջ օտար լեզվով բնագիրը:

Ստորե տրվում են առարումների օրինակները հղվածի աշխատությունների ժողովածուից, հանդիսից կամ զրկից (տե՛ս նույնպես կանոնների ռուսերեն և անգլերեն տեքստերի օրինակները): Սկզբագրում Ա. Ա., 1967. Կապալին լանդերի երկարատև կալուցությունը: Գեոմեխանիկայի սրբրվածներ, Երևան, 191-146:

Տեքստ-Ստեփանյան Գ., 1965. Լանդերի խորքային սողի տեսության զրկությունը: ՀՍՀ ԳԱ «Տեղեկագիր», գիտ. երկրի մասին, 18(1):47-59:

Քարամյան Գ. Ա., 1968. Հիմնատակեր և հիմքեր, Երևան, Լույս:

ПРАВИЛА ПРЕДСТАВЛЕНИЯ СТАТЕЙ ДЛЯ ПУБЛИКАЦИИ В НАУЧНЫХ ТРУДАХ «ПРОБЛЕМЫ ГЕОМЕХАНИКИ»

В научных трудах «Проблемы геомеханики» публикуются оригинальные статьи по геомеханике, механике грунтов и скальных пород и инженерной геологии на армянском, русском или английском языках и переводы ранее опубликованных избранных иностранных работ на армянский или русский языки.

Полный текст статьи публикуется на одном из указанных трех языков, а рефераты и подиссупочные подписи—также и на остальных двух языках. Кроме того, авторы имеют право публиковать на остальных двух языках краткое изложение своих статей, каждое объемом не свыше 30% от текста на основном языке.

Вместо гонорара авторы получают 50 экземпляров оттисков своей статьи. Если статья написана несколькими авторами, эти 50 экземпляров будут разделены между соавторами.

Авторы должны представлять рукописи в двух экземплярах. Иногородние авторы могут представлять основной текст статьи на русском или английском языках, а рефераты, краткое изложение (до 30%) основного текста, подиссупочные подписи и текст таблиц—на обоих языках; перевод на армянский язык будет сделан редакцией научных трудов.

Статьи должны быть отпечатаны через два интервала на одной стороне листа бумаги формата А4 (размер 20×21 см). Объем статьи, включая реферат, рисунки, таблицы, литературу и переводы на два основных языка, должен составлять 6, 9, 12 или 15 страниц машинописного текста (с тем расчетом, чтобы получилось 4, 6, 8 или 10 страниц печатного текста). Число чертежей и, в особенности, фотографий должно быть доведено до минимума, достаточного для иллюстрации текста. Цветные карты и профили даются только при абсолютной необходимости.

Авторы статей с основным текстом на русском языке должны придерживаться следующих правил.

Текст на русском языке должен содержать:

1) название статьи, которое должно быть ясным и кратким; предпочтительно, чтобы оно содержало не более десяти слов;

2) фамилию и инициалы автора и его ученую степень и звание; занимаемая должность, место работы и город указываются в списке;

3) реферат статьи, который должен быть кратким, но излагать сущность статьи; желательны информирющие (но не указывающие) рефераты;

4) основной текст статьи;

5) подписи под рисунками;

6) литературу.

Текст на английском языке должен содержать:

1) точный перевод русского названия статьи;

2) имя и фамилию автора в транскрипции, которой придерживается автор, его ученую степень и звание; в списке—занимаемая должность и официально принятое название учреждения на английском языке;

3) точный перевод русского реферата статьи;

4) точный перевод подписей под рисунками;

5) текст резюме статьи (по желанию автора).

Статьи должны быть написаны ясно и кратко. Изложение должно вестись в третьем лице. Конструкция статей должна быть следующая:

1) главные заголовки (заглавными буквами в середине строк);

2) подзаголовки (строчными буквами курсивом без отступа; текст следует с новой строчки с отступом);

3) подразделения (строчными буквами курсивом с отступом на пять знаков с непосредственно следующим текстом).

Абзацы не должны нумероваться.

Авторы должны придерживаться международных символов. Международные символы в механике грунтов опубликованы в трудах «Проблемы геомеханики», Ереван, 1967, № 1, стр. 52—68, в материалах III Всесоюзного совещания «Основания, фундаменты и механика грунтов», Изд. «Будівельник», Киев, 1971, стр. 436—443 и за рубежом (см. английский текст). Международные символы в механике скальных пород опубликованы в трудах «Проблемы геомеханики», Ереван, 1971, № 5, стр. 92—99.

Начиная с 1974 г. в сборнике «Проблемы геомеханики» применяется только Международная система единиц (СИ).

При вписывании формул от руки следует делать ясное различие между заглавными и строчными буквами. В тех случаях, когда эти буквы сходны по начертанию (С, К, О, Р, S, U, V, W, X, Y, Z), заглавные буквы подчеркиваются двумя черточками снизу, а строчные—двумя черточками сверху. Особое внимание следует уделять аккуратному выписыванию схожих по написанию букв, как-то: а, п и u; е и l; g и i; h и p; l, j и y; U и V и т. д. Для различия между О (буква) и 0 (нуль) последний оставляется без подчеркивания. Курсивные буквы подчеркиваются волнистой линией. Греческие буквы должны быть обведены красным карандашом, готические—синим.

Чертежи должны давать минимум деталей, необходимых для ясного понимания текста. Несущественные размеры должны быть устранены. Оригиналы чертежей должны быть ясно начерчены на кальке или хорошей белой бумаге и представлены в одном экземпляре. При репродукции чертежи будут уменьшены до размера, не превышающего 20 см в высоту и 12 см в ширину; поэтому линии на чертежах должны быть достаточной толщины, чтобы оставаться четкими после уменьшения размеров. Символы на чертежах должны иметь достаточные размеры, чтобы они были легко читаемы после уменьшения для печати. Карты должны иметь линейный (не численный) масштаб.

Поскольку подписуемые подписи даются на трех языках, из чертежей должны быть полностью устранены любой текст или слова. Чертежи должны содержать только цифровые или буквенные символы, которые должны быть пояснены в подписях под рисунками. Кроме оригинала, должны представляться два экземпляра копии чертежей.

Фотографии должны быть черно-белыми и контрастными; они представляются в двух экземплярах, хорошо опечатанных на белой глянцевой бумаге.

Оригиналы цветных карт и профилей, вычерченные тушью на кальке или хорошей белой бумаге без их раскраски, представляются в одном экземпляре; отдельно должны быть представлены две раскрашенные копии. Раскраска геологических элементов должна соответствовать общепринятым расцветкам. Цветные карты и профили публикуются без изменения масштаба; их размеры не должны превышать 24 см в высоту и 48 см в ширину.

Фотографии и оригиналы чертежей, карт и профилей после публикации возвращаются авторам по их требованию.

Все иллюстрации должны быть последовательно пронумерованы без различия между чертежами и фотографиями. Каждая иллюстрация должна иметь соответствующую ссылку в тексте; последовательность нумерации должна соответствовать тому порядку, в котором данная иллюстрация упоминается в тексте. Подписи под рисунками должны даваться на отдельном листке бумаги.

В тексте все ссылки на литературу должны даваться в скобках, с указанием фамилии автора и года опубликования работы, например: (Попов, 1968). Список литературы (ненумерованный) должен быть составлен в алфавитном порядке фамилий авторов. Ссылки на литературу должны быть приведены на том языке, на котором статьи были опубликованы, с применением соответствующего алфавита. Если имеется опубликованный русский перевод иностранной работы, то в русском тексте статьи дается ссылка на перевод, а в английском резюме—на оригинальную статью.

Ниже следуют примеры ссылок на статью, представленную на конференции,

статью из журнала или сборника трудов и из книги (см. также примеры в английском тексте настоящих Правил).

Вялов С. С. 1965. Пластичность и ползучесть связанной среды.—Доклады к VI Международному конгрессу по механике грунтов и фундаментостроению. М., Госстройиздат. 45—54.

Гольдштейн М. Н. 1968. О применении вариационного исчисления к исследованию оснований и откосов. —Основания, фундаменты и механика грунтов, 1 : 2—6.

Цытович Н. А. 1963. Механика грунтов. М., Госстройиздат.

NOTES FOR THE GUIDANCE OF CONTRIBUTORS TO THE TRANSACTIONS „PROBLEMS OF GEOMECHANICS“

In the Transaction „Problems of Geomechanics“ original papers on geomechanics soil and rock mechanics and engineering geology are published in Armenian, Russian or English, and Armenian or Russian translations of selected published foreign papers.

The full text of the original papers is published in one of those three languages while synopses and captions are published in the remaining two languages. The authors may also publish an abridgement of their papers in the other two languages. The length of each abridgement must not exceed 30 per cent of the length of text in the basic language.

The authors will be entitled to 50 free copies of an offprint of their paper that comes as an honorarium substitute. By more than one author those 50 copies will be shared between them.

Authors should deliver manuscripts in duplicate. Foreign authors may submit papers and abridgements in English only; the translation of synopses, captions and abridgements into both Armenian and Russian will be done by the Editorial Board of Transactions.

Papers should be typewritten in double spacing, using one side of the paper only. The length of papers including the synopsis, figures, captions, tables, references and their translations should make 6, 9, 12 or 15 typewritten pages sized A4 (30.5 x 21 cm) with a view to produce 4, 6, 8 or 10 printed pages. The number of diagrams and particularly photographs should be reduced to a minimum, essential for the illustration of the text. Coloured maps and profiles may be used where absolutely necessary.

Authors are requested to observe the following rules when submitting manuscripts:

Text in English must contain:

- 1) the title of paper, which should be terse, preferably, within the limits of ten words;
- 2) the author's surname, name and qualification; occupation, institution and city should be indicated in a foot-note;
- 3) brief synopsis of the paper; informative (not indicative) synopses are desirable;
- 4) basic text of the paper;
- 5) text of the abridgement at the author's discretion.

The papers should be brief. Impersonal expressions should be used. The papers should follow the scheme listed below;

- 1) main headings (in capital letters in the centre of the line);
- 2) sub-headings (in italics, small letters, without indentation, with the text forming a new paragraph);
- 3) subdivisions (in italics, small letters, indented five spaces with the text following immediately).

Paragraphs should not be numbered.

Authors are requested to use metric measures and the International Symbols in Soil and Rock Mechanics. Symbols on Soil Mechanics were published in Proceedings of Ninth International Conference on Soil Mechanics and Foundation Engineering, Tokyo 1977, vol. 3., pp. 156—170; in „Technical Terms Symbols and Definitions in English, French,

German, Italian Portuguese, Russian, Spanish and Swedish, used in *Soil Mechanics and Foundation Engineering**, 5rd ed., Toronto, 1981, pp. 121—126 and in *Problems of Geomechanics** Yerevan 1967, № 1, pp. 52—67. Symbols on Rock Mechanics were published in *Problems of Geomechanics**, Yerevan 1971, № 5, p. 92—99.

Only simple formulas may be typewritten. In handwritten formulas a clear distinction should be made between capital and small letters. In cases when these letters are similar in outline (C, K, O, P, S, U, V, W, X, Y, Z), the capital letters should be indicated by two lines from below and small letters—from above. Special attention should be given to careful handwriting of similar letters on outline, as a, n and u; e and l, g and q, h and n, l, J and Y, u and v, etc. For distinction between O (capital letter) and 0 (zero) the latter should not be underlined. Italics should be underlined by a wavy line. Greek letters should be ringed with red pencil, Gothic letters—with blue one.

Diagrams should show the minimum details necessary for a clear understanding of the text. Non-essential dimensions should be avoided. Original drawings should be clearly drawn in Indian ink on transparent paper or good quality white paper and submitted in a single copy. When reproduced the drawings will be reduced to a size not exceeding 20 cm in length and 12 cm in width; therefore the lines on drawings should be as bold as to be consistent with clarity of detail after reducing in size. Symbols on drawings should be of such size as to be clearly legible when drawing is reduced for printing. Maps should have a linear (not a numerical) scale. Since the captions are given in three languages inscriptions on diagrams should be avoided. The diagrams should contain only cyphers and letter symbols and these symbols should be explained in the captions. Two copies of each diagram should be submitted in addition to the original.

Photographs should be in black and white, with good contrasts; two high-gloss good quality prints should be submitted.

Originals of coloured maps and profiles traced in Indian ink on transparent paper or good quality white paper without painting should be submitted in a single copy; two coloured copies should be submitted in addition. The colouring of geological elements should correspond to the generally accepted colours. Coloured maps and profiles will be published without reduction in sizes; their sizes should not exceed 24 cm in length and 48 cm in width.

Photographs and original tracing of drawings, maps and profiles after publication will be returned to the authors at their request.

All illustrations should be number consecutively whether they are diagrams, maps or photographs. Each illustration should have proper reference in the text; the order of numbering should follow the order in which the illustration appears in the text. The captions for illustrations should be given on a separate sheet of paper.

All references in the text should be taken in brackets quoting the author and the year of publication, for instance (Bishop 1967). Bibliography should be compiled in alphabetical order of the Authors' names. The references should be listed in the language in which they were originally published using the corresponding alphabet.

The following are examples of a paper, presented to a conference, an article from a journal and book.

Skempton A. W. 1961. Horizontal stresses in an over consolidated Eocene clay.—*Proc. Fifth Internat. Soil Mech. Found. Engs.*, Paris 1961. 1,351—357.

Bjerrum L. Engineering geology of Norwegian normally consolidated marine clays as related to settlement of buildings.—*Géotechnique*, 17, 2,31—118.

Terzaghi K., Peck R. B. 1948. Soil mechanics in engineering practice. New York, Wiley.